

Maciej Rak 
Uniwersytet Jagielloński, Kraków
maciej.rak@uj.edu.pl

OD REDAKTORA NACZELNEGO

W niniejszym numerze „LingVariów” publikujemy m.in. tekst Władysława Miodunki o zmarłym 16 III 2022 r. Profesorze Aleksandrze Wilkoniu. Młodsze pokolenie językoznawców być może się zastanawia, jakie miał On związki z Uniwersytetem Jagiellońskim. Kojarzyliśmy Go przecież przede wszystkim z Katowicami, Paryżem, Neapolem, a ostatnio też z Tarnowem.

Tymczasem – jak możemy się dowiedzieć z umieszonego tu wspomnienia – A. Wilkoń był nie tylko wychowankiem UJ (jako uczeń profesorów Witolda Taszyckiego, Zenona Klemensiewicza, Adama Heinza, Tadeusza Milewskiego, Ewy Ostrowskiej i Kazimierza Wyki), ale też przez dość długi czas jego pracownikiem. Z „LingVariami” związki Prof. Wilkonia nie były zażyłe. Opublikował u nas tylko jeden artykuł – *Trwanie a zmiana w języku* („LV” nr 2 (5), 2010, s. 69–74), kilkakrotnie był też recenzentem wydawniczym innych prac. To jednak jest mniej istotne. Ważne, że tekst W. Miodunki przywraca Profesora Aleksandra Wilkonia naszemu Uniwersytetowi. Pokazuje Go jako wychowanka, spadkobiercę i w pewnym stopniu współtwórcę krakowskiego językoznawstwa, którego początków – jak wiadomo, por. dział *Przypomnienia i inspiracje* (pokłosie symposium z 8 III 2022 r.) – należy upatrywać w działalności naukowej Lucjana Malinowskiego.

1 X 2022 r. zmarł Profesor Wojciech Chlebda (w niniejszym numerze „LV” publikujemy drugą część Jego artykułu pt. *Pamięć o Żydach w wielkich słownikach języka polskiego. Rekonesans*). Profesor W. Chlebda był wybitnym lingwistą, który zmienił nasze postrzeganie frazeologii, leksykografii, etnolingwistyki i pragmatyki językowej. Był twórcą frazematyki, koncepcji, która zrewolucjonizowała opis wielowyrazowych jednostek językowych. Do opisu lingwistycznego Profesor

Chlebda wprowadził też koncepcję geografii mentalnej, co wpisywało się w Jego ujęcie leksykografii jako instrumentu autoidentyfikacji narodowej. Miał On ponadto wielkie zasługi dla pamięcioznawstwa i koncepcji samoświadomości językowej. Jego śmierć to wielka strata dla polskiej i słowiańskiej lingwistyki.

Czytelnicy „LingVariów” być może zwrócą też uwagę na drugą stronę okładki. Publikujemy na niej dedykację z książek ofiarowanych Aleksandrowi Brücknerowi przez Juliana Tuwima. Te materiały pozyskała dla nas z Universitätsbibliothek der Humboldt-Universität zu Berlin, Zweigbibliothek Fremdsprachliche Philologien dr Hanna Burkhardt. W tym miejscu szczerze Jej za to dziękuję.